

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ศว. ๖ รหัสเรื่อง : ส30200 ๕5 กสอ)
วันที่ 4 มค 62 รับที่ : ธ179/62 กก. ✓
เวลา 13.56 วันที่ : 04 ม.ค. 62 เวลา : 13:36

ที่ นร ๐๑๐๗/๔

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๔ มกราคม ๒๕๖๒

เรื่อง รายงานการติดตามผลการบริหารจัดการขยะติดเชื้อขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานรองนายกรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔๐๓ (กร๔)/๑๖

ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๒

๒. รายงานการประชุมคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันพุธที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ
ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขอเสนอเรื่อง รายงานการติดตามผลการบริหารจัดการขยะติดเชื้อของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี
ตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑)
ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัด
สำนักนายกรัฐมนตรี ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑.๑.๑ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ กำหนดให้คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น (ก.ก.ถ.) มีอำนาจและหน้าที่ (๑๔) เสนอรายงานเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๑.๑.๒ รองนายกรัฐมนตรี (นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา) ประธาน ก.ก.ถ. ในขณะนั้น
ได้มีคำสั่ง ก.ก.ถ. ที่ ๘/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๖ แต่งตั้งคณะกรรมการด้านการติดตามและ
ประเมินผล ซึ่งมีศาสตราจารย์ชาติชาย ณ เชียงใหม่ เป็นประธานอนุกรรมการ เพื่อทำหน้าที่กำหนดระบบ
การติดตามและประเมินผลการกระจายอำนาจในภาพรวม ศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการกระจายอำนาจ
รวมทั้งปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงานการกระจายอำนาจ และเสนอรายงานต่อ ก.ก.ถ. เพื่อพิจารณากำหนด
แนวทางการดำเนินงานกระจายอำนาจให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

๑.๒ ผลการดำเนินงาน ...

๑.๒ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ร่วมกับคณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผลได้ดำเนินการติดตามผลการบริหารจัดการขยะติดเชื้อขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ในพื้นที่ อปท. ที่มีเตาเผาขยะติดเชื้อ จำนวน ๘ แห่ง และบริษัทเอกชน จำนวน ๑ แห่ง เพื่อรับทราบผลการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะนำเสนอ ก.ก.ถ. ซึ่งสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้จัดทำรายงานการติดตามผลการบริหารจัดการขยะติดเชื้อของ อปท. พร้อมข้อเสนอแนะเชิงนโยบายเสนอคณะอนุกรรมการด้านการติดตามและประเมินผลในการประชุมครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๑ พิจารณาแล้วมีมติเห็นชอบให้นำเสนอ ก.ก.ถ. พิจารณา

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

๒.๑ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๖ ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(๑๘) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย

มาตรา ๑๗ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๖ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

(๑๑) การกำจัดมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลรวม

มาตรา ๑๘ ให้กรุงเทพมหานคร มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองตามมาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗

๒.๒ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๐ และฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๑๘ การเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น

๒.๓ กฎกระทรวงว่าด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อ ๒ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ข้อกำหนดทุกหมวดตามกฎกระทรวงนี้ให้มีผลใช้บังคับในท้องที่ของ กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และเทศบาลนครและเทศบาลเมืองทุกแห่ง

(๓) ข้อกำหนดในส่วนที่ว่าด้วยการเก็บมูลฝอยติดเชื้อตามกฎกระทรวงนี้ให้มีผลใช้บังคับแก่สถานบริการการสาธารณสุข และห้องปฏิบัติการเชื้ออันตรายในเขตราชการส่วนท้องถิ่นทุกแห่ง

๒.๔ ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขว่าด้วยการขน และการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ในท้องที่เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๕๘

ข้อ ๓ ให้ใช้บังคับในส่วนที่ว่าด้วยการขนและการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ในท้องที่ของ เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

๒.๕ ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

ด้านที่ ๕ การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๒.๖ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาอย่างยั่งยืน

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาเห็นว่า การบริหารจัดการขยะติดเชื้อ ควรมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นรูปธรรม และกำหนดบทบาทหน้าที่ของส่วนราชการ และ อปท. ในพื้นที่ให้มีความรับผิดชอบอย่างชัดเจน มีการสร้างความตระหนัก และควรพิจารณาแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการขยะติดเชื้อให้สามารถ ดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมติ ก.ก.ถ. ครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑ จึงเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ปัจจุบันปริมาณขยะติดเชื้อได้เพิ่มมากขึ้นและเป็นปัญหาในการเก็บ ขน และกำจัด และขาดการวางแผนการดำเนินงานที่ดีทั้งระดับนโยบายและในระดับพื้นที่ โดยเฉพาะ อปท. ซึ่งเป็นหน่วยงาน ในท้องถิ่นที่ต้องดูแลและรับผิดชอบการบริหารจัดการขยะติดเชื้อมีส่วนร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น เพื่อให้มีการดำเนินการบริหารจัดการขยะติดเชื้ออย่างเป็นระบบและสามารถแก้ไขปัญหาได้ ทันสถานการณ์และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล

๔. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ก.ก.ถ. ในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑ ได้มีมติ เห็นชอบรายงานการติดตามผลการบริหารจัดการขยะติดเชื้อของ อปท. พร้อมข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย และเห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการให้ส่วนราชการดำเนินการตามมติ ก.ก.ถ. และให้ ส่วนราชการรับข้อสังเกตของที่ประชุม ก.ก.ถ. ไปดำเนินการและรายงานผลให้ ก.ก.ถ. ทราบ สรุปได้ ดังนี้

๔.๑ กระทรวงสาธารณสุข โดยกรมอนามัย ควรดำเนินการ

(๑) ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงอุตสาหกรรม กรมโรงงานอุตสาหกรรม ดำเนินการเร่งรัดการจัดทำแผนแม่บทการจัดการขยะติดเชื้อ (Master Plan) เพื่อกำหนดกรอบแนวทาง การดำเนินงานให้สอดคล้องรองรับกับปริมาณขยะติดเชื้อ เส้นทางการเก็บ ขน และระบบกำจัดที่มีอยู่ ในปัจจุบันและอนาคต รวมทั้งกำหนดมาตรการสนับสนุนให้ อปท. สามารถบริหารจัดการขยะติดเชื้อได้ อย่างมีประสิทธิภาพและผลักดันให้ขยะติดเชื้อเข้าสู่ระบบตามกลุ่ม cluster หรือ zoning เขตการให้บริการ เก็บ ขนขยะติดเชื้อ โดยควรแบ่งกลุ่ม อปท. ดังนี้

(๑.๑) อปท. ...

(๑.๑) อปท. ที่มีเตาเผาขยะติดเชื้อ ควรผลักดันให้ขยะติดเชื้อเข้าสู่ระบบ เต็มศักยภาพของเตาเผาเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและยั่งยืนและให้สามารถดำเนินการข้ามเขตพื้นที่และจังหวัดได้ โดยมีการบูรณาการร่วมกันตั้งแต่ระดับนโยบายจากส่วนกลาง เช่น กระทรวงมหาดไทย กระทรวงสาธารณสุข กรมอนามัย กรมควบคุมมลพิษ กรมปศุสัตว์ ส่วนภูมิภาค เช่น สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์ จังหวัด เพื่อให้มีการทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เป็นแหล่งกำเนิดขยะติดเชื้อ เช่น โรงพยาบาลของรัฐและเอกชน โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล คลินิก สถานพยาบาลสัตว์ ห้องปฏิบัติการขยะติดเชื้ออันตราย และ อปท. ในพื้นที่กับ อปท. ที่มีเตาเผาขยะติดเชื้อและบริษัทเอกชนที่มีเตาเผาขยะติดเชื้อ

(๑.๒) อปท. ที่ไม่มีเตาเผาขยะติดเชื้อ ควรสร้างความเข้าใจให้เห็นถึงความสำคัญในการบริหารจัดการขยะติดเชื้อ และเข้าร่วมดำเนินการเก็บ ขน และรวบรวมขยะติดเชื้อเข้าสู่ระบบ กำจัดตามกลุ่ม cluster ที่กำหนดไว้

(๑.๓) อปท. ที่มีความพร้อมและมีศักยภาพในการสร้างเตาเผาขยะติดเชื้อ ควรมีการศึกษาถึงปริมาณขยะติดเชื้อที่จะเข้าสู่ระบบและเครือข่ายที่จะนำส่งขยะติดเชื้อเข้าเตาเผา และต้นทุนการดำเนินงาน ซึ่งหากมีความคุ้มค่าในการลงทุนควรจัดสรรเงินอุดหนุนสนับสนุนเพื่อให้มีระบบกำจัดขยะติดเชื้อที่มีประสิทธิภาพ

(๒) เร่งรัดการออกกฎกระทรวง หลักเกณฑ์ วิธีการในการจัดการขยะติดเชื้อของ อปท. และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องออกมาบังคับใช้เพื่อให้สามารถดำเนินการข้ามเขตจังหวัดได้

(๓) บังคับใช้กฎหมายในการบริหารจัดการขยะติดเชื้ออย่างเคร่งครัด เช่น รถเก็บขนขยะติดเชื้อต้องมีการควบคุมอุณหภูมิ และมีการเชื่อมโยงข้อมูลขยะติดเชื้อจากแหล่งกำเนิดโดยใช้ระบบสแกนบาร์โค้ดในการควบคุมเส้นทางการเดินรถเก็บ ขนขยะติดเชื้อจากต้นทาง กลางทาง และปลายทาง เพื่อป้องกันการลักลอบนำขยะติดเชื้อออกนอกระบบ

๔.๒ กระทรวงมหาดไทย ควรดำเนินการ

(๑) มอบหมายให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสร้างกลไกเชื่อมโยงการบริหารจัดการขยะติดเชื้อในลักษณะความร่วมมือของแต่ละจังหวัด หรือกลุ่มจังหวัด เพื่อให้มีการจัดทำข้อตกลงร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เป็นแหล่งกำเนิดขยะติดเชื้อ เช่น โรงพยาบาลของรัฐและเอกชน โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล คลินิก สถานพยาบาลสัตว์ ห้องปฏิบัติการขยะติดเชื้ออันตราย และ อปท. ในพื้นที่กับ อปท. ที่มีเตาเผาขยะติดเชื้อและบริษัทเอกชนที่มีเตาเผาขยะติดเชื้อ เพื่อให้ขยะติดเชื้อเข้าสู่ระบบทั้งหมด

(๒) มอบหมายให้ ...

(๒) มอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นสร้างความตระหนักให้แก่ อปท. ในการบริหารจัดการขยะติดเชื้อ และสนับสนุนเพิ่มกรอบอัตราค่าจ้างเจ้าหน้าที่เจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานดังกล่าว

(๓) ควรจัดทำข้อตกลงร่วมกับกระทรวงการคลังในการยืดหยุ่นกฎระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างให้ อปท. สามารถจ้างเอกชนดำเนินการได้อย่างต่อเนื่อง หรือยกเว้นระเบียบการจัดซื้ออุปกรณ์เครื่องจักร สำรองไว้ได้ และในการทำข้อกำหนด (Term of Reference : TOR) สัญญาจ้างต้องคำนึงถึงระบบการจัดการที่ครบวงจรได้มาตรฐานมากกว่าราคาถูก

(๔) ควรดำเนินการอบรมชี้แจงสร้างความเข้าใจให้แก่ อปท.

(๔.๑) ตระหนักและรับรู้ถึงบทบาท อำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการขยะติดเชื้อ และออกข้อบัญญัติการเก็บ ขน และกำจัดขยะติดเชื้อ

(๔.๒) สร้างความเข้าใจให้ประชาชนเห็นถึงอันตรายจากขยะติดเชื้อ เนื่องจากแนวโน้มของผู้สูงอายุของไทยซึ่งส่วนใหญ่มีภาวะเป็นผู้ป่วยติดเตียงจะเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต อปท. จึงควรรณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะติดเชื้อจากผู้ป่วยติดเตียงในครัวเรือน และมีมาตรการให้นำมารวบรวมไว้ที่โรงพยาบาล ส่งเสริมสุขภาพตำบล โรงพยาบาลชุมชน โรงพยาบาลประจำอำเภอ หรือมีการติดตั้งถังแดงในชุมชนเพื่อรองรับขยะติดเชื้อไม่ให้เกิดการทิ้งปะปนกับขยะทั่วไป และรวบรวมส่งแหล่งกำจัดที่ได้มาตรฐานไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

(๔.๓) ร่วมมือกับสมาคมองค์การบริหารส่วนจังหวัดแห่งประเทศไทย สมาคมสันนิบาตเทศบาลแห่งประเทศไทย และสมาคมองค์การบริหารส่วนตำบลแห่งประเทศไทย ทำความเข้าใจกับ อปท. และจัดทำคู่มือในการดำเนินงานการบริหารจัดการขยะติดเชื้อและจัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ อปท. โดยขอความช่วยเหลือทางวิชาการจากกระทรวงสาธารณสุข

๔.๓ กรมควบคุมมลพิษ ควรมีการควบคุมและกำกับดูแลเตาเผาขยะติดเชื้อให้เป็นไปตามมาตรฐาน และการตรวจสอบค่ามลพิษทางอากาศจากเตาเผาขยะติดเชื้อควรเป็นแบบ Real Time อย่างต่อเนื่อง

๔.๔ กรมโรงงานอุตสาหกรรม ควรมีการควบคุมการออกใบอนุญาตโรงงานกำจัดขยะติดเชื้อ ตรวจสอบการดำเนินงานของโรงงานให้เป็นไปตามมาตรฐาน และมีมาตรการลงโทษตามกฎหมายหากไม่ปฏิบัติตาม

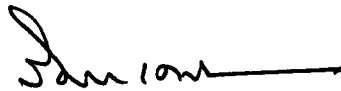
๔.๕ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๒ กำหนดให้ ก.ก.ด. มีอำนาจและหน้าที่ (๑๔) เสนอรายงานเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ขอเสนอคณะกรรมการเพื่อพิจารณาสั่งการให้ส่วนราชการดำเนินการตามมติและข้อสังเกตของ ก.ก.ถ. ตามข้อ ๔.๑ - ๔.๔ และรายงานผลให้ ก.ก.ถ. ทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายวิชณุ เครืองาม)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจ

ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โทร. ๐๘ ๔๗๓๐ ๗๓๑๙

โทรสาร ๐ ๒๖๑๔ ๑๔๕๗

E-mail odloc@opm.go.th